	MILJÖSTYRNINGSRÅDET	DATUM	2011-01-31	SIDOR	1 (7)
	BILAGA TILL KRITERIEDOKUMENT	FISKLISTA BASERAD PÅ HÅLLBARA FISKBESTÅND			

FISKLISTA BASERAD PÅ HÅLLBARA FISKBESTÅND

BILAGA TILL MILJÖSTYRNINGSRÅDETS KRITERIER FÖR FISK OCH SKALDJUR

Syftet med listan är att ge upphandlare/avtalsavropare vid upphandling/avrop av efterfrågade fisk/fiskprodukter möjlighet att på ett tidseffektivt sätt basera sina upphandlingsbeslut på ett underbyggt material. Fisklistans rekommendationer grundar sig på aktuella forskningsrön från ICES (Internationella havsforskningsinstitutet), Fiskeriverkets senaste version av "Fiskbestånd och miljö i hav och sötvatten. Resurs- och miljööversikt" samt diskussioner i Miljöstyvningsrådets arbetsgrupp för "Fisk och skaldjur". Listan är tänkt att användas dels vid behovsanalysen när man bestämmer *vilka arter* som upphandlas och dels som stöd *vilka arter* som avropas på gällande avtal.

Den information och rekommendationen som gäller beståndstatus som ges för de enskilda arterna har beslutats i konsensus vid senaste revideringen med kompromisser och/eller alternativa rekommendationer:

- Bra – ”kan köpas i större mängd vid upprepade tillfällen”.
Bra erhålles då bestånden är goda enligt expertgruppen och ICES föreslår bibehållna eller ökande kvoter.
- OK – ”bör köpas i mindre mängder vid enstaka tillfälle”.
OK erhålles då bestånden är medelgoda enligt expertgruppen och trenden är svagt ökande eller svagt vikande bestånd och ICES rekommenderar bibehållna kvoter eller minskade kvoter. Kort anledning anges.
- Avstå – ”bör inte köpas alls vid något tillfälle”.
Avstå erhålles då bestånden är svaga enligt expertgruppen och trenden är svagt ökande eller svagt vikande bestånd och ICES rekommenderar bibehållna kvoter eller minskade kvoter. Kort anledning anges.

Upphandlande myndighet bör eftersträva en enhetlig hållning till hur bestånd-rekommendationer tillämpas i den egna avropsorganisationen. Prata även med din leverantör om fisk- och skaldjurssortimentets miljöpåverkan och aktuell miljöinformation.

Miljöstyvningsrådets fisklista baserar sig på uppgifter om beståndstatus från:

- Fiskeriverket - när det gäller svenska arter, publikationen Fiskbestånd och miljö i hav och sötvatten, läs mer på www.fiskeriverket
- Artdatabanken för svenska hotade arter, läs mer på www.artdata.slu.se
- ICES - när det gäller internationella arter, läs mer på www.ices.dk
- IUCNs (Internationella naturvårdsunionen) internationella lista över hotade arter gällande blåfenad tonfisk., läs mer på www.iucn.org

	MILJÖSTYRNINGSRÅDET	DATUM	2011-01-31	SIDOR	2 (7)
	BILAGA TILL KRITERIEDOKUMENT	FISKLISTA BASERAD PÅ HÅLLBARA FISKBESTÅND			

Samt hälsorelaterad information från:

- Livsmedelsverket har råd om begränsad konsumtion av feta fiskar från Östersjön och svenska insjöfiskar, för gravida och ammande, se www.slv.se.

MILJÖRELATERADE MÄRKNINGAR PÅ MARKNADEN

- MSC (Marine Stewardship Council) certifierar produktion utifrån eget regelverk för beståndsstatus och fångstmetoder. Läs mer på www.msc.org
- KRAV (Krav ekonomisk förening) certifierar utifrån EU-förordning om ekologisk produktion EG/834/2007 samt eget regelverk om bestånd och fångstmetoder. Läs mer på www.krav.se
- GlobalGAP certifierar vattenbruksarterna Pangasius(hajmal) och Tilapia, läs mer på www.globalgap.org
- ASC (Aquaculture stewardship council) för vattenbruksarter är under veckling och finns ännu inte på den svenska marknaden. Läs mer på asc.org

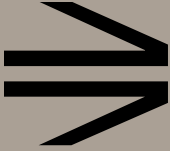
Märkningsinformation i Fisklistan innebär att de finns fisken som uppfyller certifieringens regelverk. Att det finns certifierade fisken innebär INTE att alla fisken av en certifierad art eller alla fisken av en art inom ett område som har certifierade fisken uppfyller certifierings regelverk.

ALLMÄN KOMPLETTERANDE INFORMATION

Allmänt för vildfångade arter gäller att djuphavsfiskar vanligtvis växer långsamt och därmed har låg återhämtningsförmåga vilket gör att uttaget bör begränsas. Beståndsuppskattningar försvåras även av att fiskresurserna ofta flyttar under året.

Allmänt för vattenbruksarter, dvs. odlade arter, gäller att fiskodling bidrar till hög efterfrågan på foderfisk. Idag finns inga hållbarhetscertifierade foderfisken.

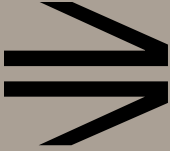
Miljöbelastningen kan även vara stor i den nära omgivningen, t.ex. hög koncentration av närsalter som bidrar till övergödning som är negativt för kustnära fiske. Vid odling utanför EU kan det även vara svårt att erhålla tillförlitlig miljöinformation.

	MILJÖSTYVNINGSRÅDET	DATUM	2011-01-31	SIDOR	3 (7)
	BILAGA TILL KRITERIEDOKUMENT	FISKLISTA BASERAD PÅ HÅLLBARA FISKBESTÅND			

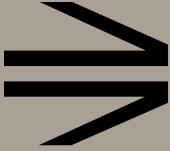
VILDFÅNGAD FISK

Produktion enligt regelverk för MSC och KRAV är bra miljöalternativ.

Art	Beståndsstatus	Geografiskt område	Övrig information
Alaska Pollock <i>Theragra chalcogramma</i>	BRA	Nordöstra Stilla Havet	
Guldax ("strömsill") <i>Argentina silus</i>	OK	Norra Atlanten	Osäker beståndsuppskattning pga av begränsad information. Låg tillväxt och låg återhämtningsförmåga.
Gös <i>Sander lucioperca</i>	BRA	Svenska insjöar	 www.slv.se
Hoki - Nya zeeländsk <i>Macruronus novaezelandiae</i>	BRA	Sydvästra Stilla havet vid Nya Zeeland och sydvästra Australien	
Hoki - Chilensk <i>Macruronus magellanicus</i>	OK	Sydöstra Stilla Havet och sydvästra Atlanten	Låg tillväxt och återhämtningsförmåga. Få förvaltningsplaner
Stilhavs-hälleflundra <i>Hippoglossus stenolepis</i>	BRA – MSC	Berings Hav	
Kolja <i>Melanogrammus aeglefinus</i>	BRA	Nordost Atlanten	
Kummel <i>Merluccius merluccius</i>	BRA	Nordost Atlanten	

	MILJÖSTYRNINGSRÅDET	DATUM	2011-01-31	SIDOR	4 (7)
	BILAGA TILL KRITERIEDOKUMENT		FISKLISTA BASERAD PÅ HÅLLBARA FISKBESTÅND		

Art	Beståndsstatus	Geografiskt område	Övrig information
Kapkummel <i>Merluccius capensis/paradoxus</i>	BRA	Flera bestånd: <ul style="list-style-type: none"> • Sydöstra Atlanten • Utanför Sydafrikas kust • Sydöstra Atlanten vid Sydafrikas kust • Norra Namibia • Västra Indiska Oceanen 	
Chilensk kummel <i>Merluccius gayi gayi</i>	OK	Sydöstra Stilla Havet utanför Chile	Svag beståndsuppskattning
Argentinsk kummel <i>Merluccius hubbsi</i>	OK	Sydvästra Atlanten utanför Brasilien och Argentina	Svag beståndsuppskattning
Kungsfisk/rödfisk/uer <i>Sebastes marinus</i>	AVSTÅ	Nordost Atlanten	Låg återhämtningsförmåga. Starkt hotad.
Djuphavskungsfisk /djuphavsrödfisk <i>Sebastes mentella</i>	AVSTÅ	Nordost Atlanten	Djupvattensfisk med låg återhämtningsförmåga. Starkt utrotningshotad.
Vildfångad lax	OK	Östersjön	Osäker beståndsuppskattning för respektive älv. www.slv.se
Vildfångade Laxarter från Stilla Havet Puckellax/Pinklax <i>Oncorhynchus gorbuscha</i> Coho/Silverlax <i>O. kisutch</i> Kungslax/ Chinook <i>O. tshawytscha</i> Chumlax/Hundlax/ Chum <i>O. keta</i>	BRA	Stilla havet	

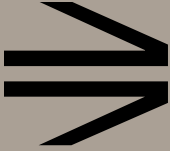
	MILJÖSTYRNINGSRÅDET	DATUM	2011-01-31	SIDOR	5 (7)
	BILAGA TILL KRITERIEDOKUMENT		FISKLISTA BASERAD PÅ HÅLLBARA FISKBESTÅND		

Art	Beståndsstatus	Geografiskt område	Övrig information
Långa <i>Molva molva</i>	BRA	Island, Färöarna, Norska havet	
Makrill <i>Scomber scombrus</i>	BRA	Nordost Atlanten	
Räka – Nordhavsräka <i>Pandalus borealis</i>	BRA	Nordost Atlanten	
Rödspätta <i>Pleuronectes platessa</i>	BRA	Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt.	
Sej <i>Pollachius virens</i>	BRA	Nordost Atlanten	
Sill <i>Clupea harengus</i>	BRA	Nord Atlanten	
Sill <i>Clupea harengus</i>	OK	Skagerak, Kattegat, Nordsjön?	Vikande beståndsuppskattning
Strömming <i>Clupea harengus</i>	OK	Östersjön	Vikande beståndsuppskattning. www.slv.se
Flundra/Skrubbsk ädda/Skrubba <i>Platichthys flesus</i>	BRA	Nordsjön, Skagerack, Kattegatt, Östersjön	
Stillahavsflundra <i>Limanda aspera</i>	BRA	Norra Stilla Havet, Berings hav	
TONFISK			
Blåfenad tonfisk <i>Thunnus thynnus</i>	AVSTÅ	Atlanten, Stilla Havet och Indiska Oceanen	Överfiskad

MILJÖSTYRNINGSRÅDET	DATUM	2011-01-31	SIDOR	6 (7)
BILAGA TILL KRITERIEDOKUMENT	FISKLISTA BASERAD PÅ HÅLLBARA FISKBESTÅND			

Art	Beståndsstatus	Geografiskt område	Övrig information
Sydlig tonfisk <i>Thunnus maccoyii</i>	AVSTÅ	Atlanten, Stilla Havet och Indiska Oceanen	Risk för överfiskning
Gulfenad tonfisk <i>Thunnus albacares</i>	OK	Atlanten, Stilla Havet och Indiska Oceanen	Osäker beståndsstatus
Storögd tonfisk <i>Thunnus obesus</i>	AVSTÅ	Atlanten, Stilla Havet och Indiska Oceanen	Överfiskad
Skipjack/bonit <i>Katsuwonus pelamis</i>	BRA	Stilla havet, Atlanten och Indiska Oceanen	
Albacore, Vit tonfisk <i>Thunnus alalunga</i>	BRA	Atlanten, Stilla Havet, Indiska Oceanen och Medelhavet.	
Albacore, Vit tonfisk <i>Thunnus alalunga</i>	OK	Atlanten, Stilla Havet, Indiska Oceanen och Medelhavet.	Osäker beståndsstatus
TORSK			
Nordost-arktisk torsk <i>Gadus morhua</i>	BRA	Barents hav/Norska havet	
Östersjötorsk <i>Gadus morhua</i>	BRA	Östersjön - Östra bestånden	
Östersjötorsk <i>Gadus morhua</i>	OK	Östersjön – Västra bestånden	Bestånd under uppbyggnad
Nordsjötorsk <i>Gadus morhua</i>	AVSTÅ	Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt	Överfiskad
Stillahavstorsk <i>Gadus macrocephalus</i>	BRA	Norra Stilla Havet	 Stabil beståndsstatus. Kvoterat
Vitling <i>Merlangius merlangus</i>	OK	Nordsjön, Skagerrak, Kattegatt och södra Östersjön	Osäker beståndsstatus. Vanlig bifångst men kvoterat.

	MILJÖSTYRNINGSRÅDET	DATUM	2011-01-31	SIDOR	7 (7)
	BILAGA TILL KRITERIEDOKUMENT	FISKLISTA BASERAD PÅ HÅLLBARA FISKBESTÅND			

ODLAD FISK

Produktion enligt regelverk för KRAV, GAP och ASC är bra miljöalternativ.

Art	Beståndsstatus	Geografiskt område	Övrig information
Lax (odlad) <i>Salmo salar</i>	BRA - KRAV	Norge, Skottland, Canada, Sydamerika	
Lax (odlad) <i>Salmo salar</i>	OK	Norge, Canada, Sydamerika	Globalgap certifierade odlingar finns.
Pangasiusmal <i>Pangasius hypophthalmus</i>	OK	Odlas i stora delar av Sydostasien	Bristfällig kontroll av foderråvara samt övergödande effekter i närområden. Globalgap-certifiering finns.
Regnbågslax/ regnbåge <i>Oncorhynchus mykiss</i>	BRA - KRAV	Skandinavien, Västeuropa	
Regnbågslax/ regnbåge <i>Oncorhynchus mykiss</i>	OK	Skandinavien, Västeuropa	Globalgap-certifierade odlingar finns
Tilapia <i>Oreochromis niloticus</i> <i>O. mossambicus</i> <i>O. aureus</i>	OK	Afrika, Asien, USA, Europa	Övergödande effekter i närområden. Globalgap-certifiering finns.
Torsk <i>Gadus morhua</i>	OK	Norge	Fiskodling bidrar till hög efterfrågan på foderfisk.